

**Informacja do BIP o wynikach kontroli prawidłowości
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie,
ul. Słowackiego 3, 86-200 Chełmno**

*sporządzona w oparciu o Ustawę z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej
(Dz.U. z 2016r., poz. 1764 art.4 ust.1 pkt 1 w związku z art.6 ust.1 pkt 4 ppkt a*

Cel kontroli:

Ocena realizacji wybranych zadań powiatu z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 10, 12, 13, 16, 19, 20 i 23 stycznia 2017 r.

Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ich ocena

I. Uregulowania prawne dotyczące wyznaczania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie jako podmiotu realizującego zadania z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575 z późn.zm.)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie (zwane dalej PCPR lub Centrum) działa na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą Nr XXXIV/274/2006 Rady Powiatu Chełmińskiego z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie wraz z przekazaniem w zarząd mienia powiatu (załącznik nr 2 do ww. uchwały). Powyższe zostało zmienione Uchwałą Nr VIII/68/2011 Rady Powiatu Chełmińskiego z dnia 28 grudnia 2011 r. oraz Uchwałą nr /184/2013 z dnia 24 kwietnia 2013 r.

PCPR posiada Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 45/2015 Zarządu Powiatu w Chełmnie z dnia 17 czerwca 2015 r., zmienionego Uchwałą Nr 158/2016 z dnia 5 października 2016r. określający zasady funkcjonowania, szczegółową organizację oraz tryb pracy Centrum.

Dyrektorem PCPR w Chełmnie jest p. ██████ powołana na stanowisko od dnia 1 maja 2013 r. Wcześniej pełniła funkcję Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie.

Zarządzeniem Nr 31/2011 Starosty Chełmińskiego z dnia 12 października 2011 r. wyznaczono PCPR organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art.76 ust.2 ustawy, w przypadku gdy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej. W tym przypadku utworzono Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, którego zadania zostały sformułowane w § 5 oraz § 7 Regulaminu Organizacyjnego.

W dniu 2 stycznia 2015 r. Starosta upoważnił p. ██████ - Dyrektora PCPR w Chełmnie do realizacji zadań powiatu i starosty z zakresu pieczy zastępczej, w szczególności do:

- wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach, o których mowa w art.182 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- prowadzenia rejestru danych, o których mowa w art. 46 cytowanej ustawy,
- zawierania i rozwiązywania umów cywilnoprawnych z rodzinami zastępczymi i rodzinami pomocowymi w sprawie powierzenia dziecka oraz o pełnieniu funkcji zawodowej rodziny zastępczej,
- zawierania i rozwiązywania umów z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich,
- przekazywania do biura informacji gospodarczej danych, o których mowa w art.193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- do wydawania opinii w sprawach czasowego sprawowania pieczy przez rodzinę zastępczą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- udzielania bądź odmowy zgody osobie, której przysługuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, określona w art. 70 cyt. ustawy,
- wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach dotyczących odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej.

II. Zatrudnienie w PCPR

PCPR zatrudnia niżej wymienionych pracowników merytorycznych :

- Dyrektor,
- Główny księgowy,
- Starszy inspektor,
- Specjalista pracy socjalnej,
- Specjalista pracy socjalnej,
- Specjalista pracy socjalnej ds. wsparcia rodziny i pracy socjalnej,
- Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- Starszy referent.

III. Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej

Zgodnie z art.182 ust. 5 w związku z ust. 6 ustawy, Dyrektor PCPR w Chełmnie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności. Aktualne sprawozdanie za 2015 rok zawiera dane na temat realizacji zadań własnych powiatu z obszaru systemu pieczy zastępczej, a także zadań organizatora pieczy zastępczej.

W dokumentacji zawarta jest również informacja nt. realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w roku 2015 z podziałem na poszczególne cele. W sprawozdaniu zawarto informację na temat planu pracy Centrum na rok 2016, brak jest jednak zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art.182 ust. 5 ustawy.

Uchwałą Rady Powiatu w Chełmnie Nr III/31/2015 z 17 marca 2015 r. przyjęty został do realizacji na terenie powiatu chełmińskiego Powiatowy Program Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2015 - 2017.

Program zawiera charakterystykę rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej z odniesieniem do lat ubiegłych. Wytyczony został w nim cel główny oraz cele szczegółowe z wyszczególnieniem promocji, rozwoju i wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej. Program określa także limit rodzin zastępczych zawodowych na poszczególne lata, wskaźniki realizacji wyznaczonych działań, realizatorów oraz planowane terminy realizacji. Program jest zgodny z zapisami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Kujawsko – Pomorskiego Programu Wspierania Rodziny 2014 – 2022 „Rodzina jest najważniejsza”.

Przyjęty dokument nie zawiera odniesienia do poprzedniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej, realizowanego w latach 2012 - 2014 w zakresie osiągnięcia zakładanych rezultatów.

IV. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Zarówno w rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej, po spełnieniu ustawowych warunków, mogą przebywać i korzystać z pomocy osoby pełnoletnie. Na dzień 31.12.2015 r. we wszystkich rodzinach zastępczych na terenie powiatu chełmińskiego było 17 takich osób, a placówki w tym czasie opiekowały się 9 pełnoletnimi wychowanekami. Stan na dzień 08.01.2017 r. to 21 osób w rodzinach i 5 w formie instytucjonalnej pieczy.

PCPR, jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie powiatu chełmińskiego, współpracuje z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu oraz z Diecezjalnym Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym w Toruniu dla normowania sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W okresie objętym kontrolą zgłoszenia do Ośrodków kierował sąd i PCPR. W sytuacji zgłoszenia przez sąd, ośrodki adopcyjne, działając na podstawie art.164 ust. 2 pkt 1, zwracały się pismem do PCPR o przekazanie posiadanej dokumentacji wskazanego dziecka.

W przypadku dzieci, zgłoszonych przez PCPR w myśl art. 76 ust. 4 pkt 16, do Ośrodka wraz ze zgłoszeniem przekazywano pełną dokumentację wymienioną w art.139a. Ośrodek, po dokonaniu kwalifikacji do przysposobienia krajowego, przekazywał Centrum dokument potwierdzający lub przeczący zakwalifikowaniu przez Komisję dziecka do przysposobienia.

– Instytucjonalna forma pieczy zastępczej

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej według stanu na dzień 31.12.2015 r. na terenie powiatu funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- Dom Dziecka w Chełmnie, ul. Danielewskiego 8, 86-200 Chełmno, posiadający 30 miejsc typu socjalizacyjnego,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza dla Dziewcząt im. Bł. Marii Karłowskiej w Pniewitem, Pniewite 84, 86-230 Lisewo z 14 miejscami typu socjalizacyjnego. Dla ww. Placówki organem prowadzącym jest Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej w Jabłonowie.

Łącznie w placówkach przebywało wówczas 52 wychowanków, przy czym w Domu Dziecka w Chełmnie było ich 38, a w Placówce w Pniewitem 14.

Spośród wszystkich podopiecznych obu instytucji 35 pochodziło z powiatu chełmińskiego, a 17 było z innych powiatów. W placówkach poza powiatem przebywało wówczas 19 dzieci, pochodzących z terenu powiatu chełmińskiego.

Aktualnie na terenie powiatu funkcjonują nadal obie instytucje, zachowując limity miejsc z poprzedniego roku. W tym czasie w Domu Dziecka w Chełmnie przebywało 29 wychowanków z powiatu chełmińskiego i 6 spoza powiatu, a w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Pniewitem było łącznie 10 dziewcząt, z których 6 pochodziło z innego powiatu niż chełmiński. W placówkach poza powiatem przebywało wówczas 19 dzieci.

W trakcie kontroli zwrócono uwagę, że skierowania na pobyt dzieci w placówkach mogą być wydawane wyłącznie w ramach obowiązujących limitów miejsc lub na zasadzie zawartej w art. 95 ust.3a ustawy o wspieraniu rodziny.

W dniu 31.12.2015 r. na terenie powiatu chełmińskiego obowiązywało 19 porozumień w sprawie zapewnienia pieczy instytucjonalnej własnym dzieciom w placówkach poza powiatem, zawartych zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny.

Na dzień 08.01.2017 r. podpisanych było 17 takich porozumień.

Na dzień 31.12.2015 r. zawarto 14 porozumień, dotyczących zapewnienia pieczy instytucjonalnej dzieciom z terenu innych powiatów w placówkach powiatu chełmińskiego, a na dzień 08.01.2017 r. w tej samej sprawie obowiązywało 12 porozumień ze starostami innych powiatów. Pisemnych informacji w tym zakresie udzieliła Dyrektor PCPR w Chełmnie.

– **Rodzinna piecza zastępcza**

Zgodnie z art. 46 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie do prowadzenia rejestru danych, o których mowa w ust.1 ww. ustawy i artykułu. Na podstawie załączonego wyżej Upoważnienia Starosty Chełmińskiego OR.B.007.1.2015.EW z dnia 2 stycznia 2015 r., Dyrektor PCPR w Chełmnie prowadziła rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. W rejestrze nie umieszczała rodzin, sprawujących swoją funkcję wyłącznie wobec osób pełnoletnich.

Rejestr zawierał wszystkie informacje określone w art. 46 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, był regularnie aktualizowany, a dane zgodnie z art.46 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny, przekazywane były do właściwego sądu.

Dokumentacja, prowadzona dla rodzin zastępczych na terenie powiatu chełmińskiego, podzielona była na dwie części. Jedną stanowiły segregatory opisane jako „Świadczenia”. Oprócz Wniosków i Decyzji na temat kwestii finansowych, związanych z rodzinami zastępczymi, umieszczono tutaj dokumentację, dotyczącą procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków. Analizie pod względem zgodności gromadzonej dokumentacji z wybranymi artykułami ustawy o wspieraniu rodziny poddano zawartość 4 losowo wytypowanych teczek. Podczas czynności, w każdym przypadku kontrolujący stwierdzili posiadanie przez Organizatora Pieczy pisemnej zgody rodziny na pobyt w niej pełnoletniego wychowanka (art. 37 ust. 2) oraz poprawną realizację przepisów na temat opracowywania indywidualnych programów usamodzielniania (art. 145 ust. 4), w 3 zbiorach dokumentów znajdowało się potwierdzenie przepisowego prowadzenia procesu wyznaczenia opiekuna usamodzielniania. W jednym przypadku termin określony w art.145 ust. 2, a dotyczący wskazania opiekuna usamodzielniania, nie mógł być dotrzymany, ze względu na umieszczenie w pieczy osoby, która pełnoletność osiągnęła wcześniej.

Drugą część dokumentacji stanowiły segregatory opisane jako: „Dokumentacja organizatora rodzinnej pieczy zastępczej”, składające się z 3 teczek, zawierających osobno dokumenty z okresu

kandydowania rodziny do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, po powierzeniu jej tej funkcji oraz z teczki zawierającej dokumenty, związane z konkretnym dzieckiem, przebywającym w tej rodzinie. Dokumentacja prowadzona była przejrzysto, a schemat gromadzenia i porządkowania dokumentów dotyczył wszystkich prowadzonych form rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół inspektorów dokonał analizy zawartości segregatorów dla 12 rodzin spokrewnionych, 7 rodzin niezawodowych oraz 4 zawodowych rodzin zastępczych. W wyniku kontroli stwierdzono, że w teczkach rodzin spokrewnionych i niezawodowych brak zgody rodziny na umieszczenie w niej dziecka, co jest niezgodne z art. 36 ustawy o wspieraniu rodziny, oraz potwierdzenia przekazania informacji i dokumentów wymienionych w art. 38a, czego wymaga art.47 ust.1 ww. ustawy. W rozmowie Dyrektor PCPR wyjaśniła, że traktuje się, iż zgodą rodziny na przyjęcie dziecka jest złożony przez nią wniosek w sądzie, a dokumentacja z art. 38a ustawy w znacznej części pochodzi właśnie od rodzin spokrewnionych i niezawodowych, w których dzieci już przebywają. Diagnozy psychofizyczne dokonywane są także w czasie pobytu dzieci w tych rodzinach.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywał oceny rodzin zastępczych, w których przebywały dzieci przed 18 rokiem życia, zgodnie z terminami zawartymi w art.134 ustawy o wspieraniu rodziny, z zachowaniem przepisów art.132 i 133 przywołanej wyżej ustawy.

W trakcie kontroli stwierdzono, że powiat na bieżąco realizował orzeczenia sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, także zawierając w tym celu w 2015 r. łącznie 36, a w 2016 r. 34 porozumienia z innymi powiatami w oparciu o zapis art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny.

Na terenie powiatu stosowano „Procedurę kwalifikacyjną dla kandydatów na rodzinę zastępczą”. Podejmowana ona była wobec wszystkich osób, zgłaszających chęć sprawowania zastępczej pieczy rodzinnej.

Z osobami, które zgłosiły w PCPR zamiar pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przygotowywano Wnioski do sądu, dołączając posiadane dokumenty lub ich kopie, przygotowane między innymi w trakcie uruchomionej „Procedury ...”

Tę samą „Procedurę kwalifikacyjną ...” realizowano również w przypadku otrzymania już z sądu lub od rodziny Postanowienia (wydanego w drodze zarządzenia tymczasowego) o umieszczeniu w niej dziecka. Wypełniano wówczas, podobnie jak w pierwszej sytuacji, „Formularz zgłoszeniowy ...”, a pracownik socjalny przygotowywał informację w postaci zestawienia podstawowych danych o kandydatach na rodziców zastępczych.

Po dokonaniu wstępnych formalności, w każdej ze wskazanych wyżej sytuacji, rodzina odbywała badania lekarskie i psychologiczne, pracownicy PCPR przygotowywali „Kartę informacyjną osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej”. Zawierała ona dane osób ubiegających się o zawiązanie rodziny zastępczej, opis ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, mieszkaniowej, zdrowotnej, informacje o ich gotowości do przyjęcia dziecka oraz wnioski na temat spełniania warunków zawartych w art. 42 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny. Opinię psychologiczną i „Kartę informacyjną ...” PCPR przysyłało do sądu przed wyznaczonym terminem posiedzenia, a dodatkowo kopie dokumentów otrzymywała zainteresowana rodzina.

Następnie kandydaci na rodziców zastępczych, posiadający w ten sposób od Organizatora wstępną akceptację, o której mowa w art.43 ustawy o wspieraniu rodziny, odbywali szkolenia, prowadzone według programów, zatwierdzonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W badanej dokumentacji znajdowały się świadectwa ukończenia takich szkoleń oraz zaświadczenia o realizacji 10 godzin praktyk, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r. Nr 274, poz. 1620).

Po złożeniu wniosku przez kandydatów, którzy ukończyli obowiązkowe szkolenia, PCPR jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w powiecie chełmińskim, realizując zapis art. 45 ustawy o wspieraniu rodziny, wydawało zainteresowanym zaświadczenie kwalifikacyjne, które były zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz.U. z 2011 r. Nr 272, poz. 1609).

Na dzień 31.12.2015 r. na terenie powiatu chełmińskiego funkcjonowały 3 zawodowe rodziny zastępcze, sprawujące pieczę nad 13 dzieci, natomiast według stanu na dzień 08.01.2017 r. w powiecie były 4 takie rodziny zastępcze, które pełniły swoje zadania wobec 14 podopiecznych.

Zespół inspektorów dokonał kontroli dokumentacji prowadzonej przez Organizatora dla wszystkich zawodowych rodzin zastępczych.

Stwierdzono, że w każdym przypadku, zgodnie z art. 36 ustawy o wspieraniu rodziny, znajdowała się zgoda na przyjęcie do rodziny konkretnego dziecka.

Przekroczenia limitu określonego w art. 53 ust. 1 ww. ustawy wynikały wyłącznie z konieczności zapewnienia pieczy rodzeństwu i zawsze PCPR dysponowało zgodą rodziny na przyjęcie kolejnych dzieci oraz opinią koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, wykonując w ten sposób zapis art. 53 ust.2 wyżej przywołanej ustawy.

Umowy o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej na terenie powiatu chełmińskiego zawierały elementy wymienione w art. 54 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny, ale w ocenie kontrolujących miały one charakter zbyt ogólny, na co w rozmowie zwrócono uwagę Dyrektorowi PCPR.

W aktach, prowadzonych przez Organizatora Pieczy Zastępczej dla rodzin zawodowych, znajdowały się także dokumenty, potwierdzające wykonywanie określonych procedur podczas realizacji niektórych zadań i zobowiązań.

Ustalono, że dodatkowo, organizując współpracę z rodzinami zastępczymi, powołując się na art. 180 pkt 4 oraz odpowiednio art. 83 ust. 2, 4, 1, art. 57 i 64, a wszystkie ze związkiem z art.182 ust.1 i 2 wyżej wymienianej ustawy, Dyrektor PCPR wydała zarządzenia regulujące wewnętrzne procedury postępowania w sprawach:

- przyznawania środków na pokrycie kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, gdzie rodzina pełni pieczę zastępczą,
- przyznawania środków finansowych związanych z kosztami remontów lub zmianą lokalu, w którym prowadzona jest rodzinna piecza zastępcza,
- dofinansowania do wypoczynku dla dzieci,
- zatrudniania osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej, wraz ze zmianą dokonaną Zarządzeniem nr 5/2016.

Kontrolowana dokumentacja rodziny, która w 2016 r. przekształciła się z rodziny niezawodowej w zastępczą rodzinę zawodową, potwierdziła, że czynności dokonywano z zachowaniem terminów i w oparciu o zapis art. 54 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny. W teczce znajdowały się: świadectwa ukończenia szkoleń dla kandydatów na zawodową rodzinę zastępczą, Wniosek rodziny, aktualna opinia psychologiczna, opinia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, „Zaświadczenia kwalifikacyjne” kandydatów, a także zgoda na kontynuowanie zatrudnienia dla osoby pobierającej wynagrodzenie za pełnienie funkcji rodziny zastępczej (art. 70 ust. 2) oraz datowana i podpisana „Umowa nr 4/RZ/ZW/2016 ...”.

Dalej umieszczono aktualne informacje na temat tej rodziny, przygotowane przez Koordynatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej i wypełniony „Kwestionariusz oceny rodziny zastępczej”.

W latach 2015 i 2016 do 08.01.2017 r. na terenie powiatu chełmińskiego nie funkcjonowały zawodowe rodziny zastępcze specjalistyczne i realizujące zadania pogotowia rodzinnego oraz rodzinne domy dziecka.

V. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej.

Kontrola wykazała, że organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art.128 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny dokonywał ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu chełmińskiego. Ustalono, że każdorazowo na posiedzenia zespołu koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przygotowują „Karty informacyjne dzieci umieszczonych w pieczy”.

Ponadto na posiedzenia zespołu zapraszane są osoby wskazane w art.130 ust.1 ustawy. W tym zakresie ustalono, że w posiedzeniach zespołu uczestniczy każdorazowo psycholog. Z uwagi na ograniczony czas pracy psychologa zatrudnionego w Centrum (umowa cywilno-prawna), nie ma on możliwości aby regularnie uczestniczyć w posiedzeniach zespołu. W związku z tym, Centrum wspiera się psychologiem z Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu lub z Poradni Psychologiczno-

Pedagogicznej w Chełmnie, który nie zawsze posiada pełny zakres wiedzy na temat sytuacji omawianych dzieci. Istnieje także możliwość konsultacji osobistej lub telefonicznej w zakresie omawianych przypadków, lecz w ocenie kontrolujących sytuacją pożądaną byłoby, gdyby w posiedzeniach zespołu uczestniczył psycholog, pracujący z daną rodziną, który byłby jednocześnie osobą zatrudnioną w Centrum. Ustalono, że po omówieniu sytuacji dziecka Zespół sporządza protokół z dokonanych ustaleń, pod którym podłączana jest każdorazowo lista obecności.

Zgodnie z zapisem zawartym w art. 131 ust. 2 ustawy organizator pieczy zastępczej na terenie powiatu po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, formułuje na piśmie opinię na temat zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje ją do właściwego sądu. Ustalono, że kontrolowana jednostka prawidłowo realizowała zapisy ustawy w tym zakresie. Ww. ocena była każdorazowo sporządzana w sposób jasny i rzeczowy z uwzględnieniem aktualnej sytuacji dziecka, jego potrzeb oraz sytuacji rodziców biologicznych. Na koniec zawarta była informacja dotycząca zasadności dalszego pobytu w pieczy. W związku z tym, że ww. ocena zawierała wszystkie informacje dotyczące sytuacji dziecka, w tym również w zakresie sytuacji rodziców biologicznych, organ wypełniał prawidłowo zapis zawarty w art.47 ust.5 ustawy. Wszystkie opinie były przekazywane do sądu terminowo.

W uzasadnionych przypadkach dokonywano modyfikacji planu pomocy dziecku oraz występowało do sądu celem uregulowania sytuacji dziecka.

Ponadto organ dopełniał zapisu zawartego w art.4a ustawy i każdorazowo przed posiedzeniem zespołu sporządzał w formie pisemnej informację z wysłuchania dziecka, która przedstawiana była na zespole.

Nadmienić należy, że szczegółowa analiza akt wykazała, iż we wszystkich kontrolowanych przypadkach zachowane zostały terminy określone w art. 131 ust.1 ww. ustawy.

VI. Tworzenie warunków do powstawania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych.

PCPR w Chełmnie promuje ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez podejmowane działania i inicjatywy w tym zakresie. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora PCPR, realizując zapisy art. 180 pkt 4 na terenie powiatu chełmińskiego aktywne zaangażowanie w promowaniu rodzicielstwa zastępczego przejawia Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych „Chełmno Dzieciom”. Z jego inicjatywy w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Wsparcie i promocja rodzicielstwa zastępczego w powiecie chełmińskim w 2015 roku”, zorganizowano w dniu 20 czerwca 2015 r. piknik dla rodzin z okazji Dnia Dziecka. Ponadto Stowarzyszenie zorganizowało we współpracy z PCPR w Chełmnie w dniu 28 grudnia 2015 r. bal przebierańców dla dzieci z rodzin zastępczych i ich opiekunów. Informacje o ww. imprezach ukazały się w lokalnej prasie. Działania Stowarzyszenia wpisały się także w kalendarz imprez organizowanych w 2016 r. Podobnie jak w roku ubiegłym Stowarzyszenie zorganizowało piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka i Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, który odbył się 18 czerwca 2016 r. Impreza była okazją do przybliżenia mieszkańcom powiatu idei rodzicielstwa zastępczego, tym bardziej, że lokalna prasa opublikowała reportaż wraz z wypowiedziami osób, które podjęły się zapewnienia opieki dzieciom w tej formie. Ponadto w 2016 r. PCPR w Chełmnie przystąpiło do realizacji projektu partnerskiego z ROPS w Toruniu pn. „Rodzina w Centrum”. W ramach działań projektowych został ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W ramach otrzymanej dotacji Stowarzyszenie „Ludzie Ludziom” w Chełmnie zorganizowało cykl spotkań, których celem była przede wszystkim promocja rodzicielstwa zastępczego.

Dodatkowo na stronie PCPR w Chełmnie umieszczone są informacje dotyczące całorocznego naboru kandydatów na rodziny zastępcze. W siedzibie Centrum dostępne są również ulotki i plakaty promujące ideę.

W styczniu 2017 r. PCPR w Chełmnie wprowadziło nową formę wsparcia w postaci dwóch rodzin pomocowych, które zgodnie z zawartą umową będą świadczyły opiekę dla wychowanków pieczy przebywających w rodzinie zawodowej.

VII. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej.

W ramach realizacji zapisu art.180 pkt 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator pieczy zastępczej w 2015 r. zorganizował szkolenie tematyczne dla rodzin zastępczych „Wczesna interwencja profilaktyczna” w dniu 27 lutego 2015 r. w wymiarze 4 godzin dydaktycznych dla 4 rodzin. Ponadto dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodzin już istniejących zorganizowano szkolenie wg. programu „Szansa dla dziecka”, które odbyło się w terminie od 7 do 22 listopada 2015 r. w wymiarze 50 godzin. Świadectwo ukończenia otrzymało 8 rodzin (14 osób) z terenu powiatu chełmińskiego. W ramach współpracy PCPR w Chełmnie z Grudziądzkim Stowarzyszeniem – Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”, 1 rodzina zastępcza wraz z wychowankiem uczestniczyła w Programie Wzmacniania Rodziny, który odbywał się na przełomie czerwca i lipca 2015 r.

Zgodnie z art.51 wyżej przywołanej ustawy zawodowa rodzina zastępcza i prowadzący rodzinny dom dziecka są obowiązani do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji. W myśl art. 76 ust. 4 pkt 5 zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka takich szkoleń należy do zadań organizatora pieczy zastępczej. Dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej z terenu powiatu chełmińskiego w dniach 17-18 września 2016 r. zostało przeprowadzone szkolenie w wymiarze 16 godzin na podstawie programu „Szansa dla dziecka”, w którym udział wzięła 1 rodzina. Dodatkowo zorganizowano szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodzin już istniejących w terminie od 15 października do 6 listopada 2015 r., w wymiarze 50 godzin dla 9 rodzin. W ramach tego szkolenia zorganizowano dodatkowo dla 2 rodzin niezawodowych 10 godzin praktycznych w RDD w Złejwsi Małej. Ponadto na zlecenie PCPR w Chełmnie Stowarzyszenie „Chełmno Dzieciom” zorganizowało 2 dniowe szkolenie na temat terapii dzieci z FAS, dla 30 osób. Rodziny zastępcze korzystały także ze szkoleń organizowanych dla dzieci z autyzmem przez Stowarzyszenie „Ludzie Ludziom”. PCPR dofinansowało w 2015 i 2016 roku udział ojców zastępczych w Międzynarodowym Forum tato.net w Łodzi.

VIII. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia, rodzin pomocowych, specjalistycznego poradnictwa, pomocy wolontariuszy.

Realizując zadania z art.180 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny w roku 2015 i 2016 na terenie powiatu chełmińskiego funkcjonowały dwie grupy wsparcia: jedna dla rodzin niezawodowych, zawodowych i adopcyjnych (wcześniej zastępczych), natomiast druga dla rodzin zastępczych spokrewnionych. Spotkania w ramach grup odbywają się według potrzeb, lecz przynajmniej raz w miesiącu. W ramach grup rodziny uzyskują wsparcie oraz wymieniają się doświadczeniami.

W okresie objętym kontrolą na terenie powiatu chełmińskiego rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe miały możliwość korzystania z poradnictwa specjalistycznego w ramach zgłaszanych potrzeb bądź na wniosek koordynatora pieczy. Działania Centrum w tym zakresie można zaliczyć do tzw. „dobrych praktyk”, ponieważ większość porad świadczonych przez psychologa odbywała się w miejscu zamieszkania rodzin. W ocenie kontrolujących działania te stanowią bardzo dogodną formę wsparcia rodzin zastępczych oraz wychowanków.

W 2015 r. ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego skorzystało dwóch wychowanków z rodzin zastępczych niezawodowych, którym udzielono 4 porad. W 2016 r. pomocy w tym zakresie udzielono 5 wychowankom na łączną liczbę 23 porad. Psycholog udzielał wsparcia rodzinom zarówno w siedzibie PCPR oraz w miejscu ich zamieszkania.

Dodatkowo rodziny zastępcze mają możliwość korzystania z poradnictwa prawnego udostępnianego przez organizatora w postaci nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Centrum lub Starostwa Powiatowego w Chełmnie prowadzonego przez 6 radców prawnych. Dodatkowo poradnictwo prawne udzielane jest w ramach realizowanego projektu „Rodzina w Centrum”.

Zespół kontrolujący ustalił, że Centrum współpracuje także z lokalnymi organizacjami pozarządowymi m.in. z Centrum Wolontariatu EFFATHA, funkcjonującym przy Zgromadzeniu Sióstr Miłosierdzia w Chełmnie. Taka sytuacja umożliwia zaangażowanie młodych wolontariuszy w działania prowadzone w zakresie pieczy zastępczej.

IX. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz powoływanie centrów do obsługi placówek opiekuńczo- wychowawczych.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora PCPR, na terenie powiatu chełmińskiego nie funkcjonuje żadna placówka wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym. Nie zostało również powołane centrum do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.

X. Działalność i zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na dzień kontroli organizator rodzinnej pieczy zastępczej zatrudniał 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Jedna osoba zatrudniona została na umowę o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 kwietnia 2016 r., w ramach zadaniowego czasu pracy. Pozostali 3 koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnieni są na umowę zlecenie, która podpisywana jest na okres roku i sukcesywnie odnawiana.

Wyplata wynagrodzenia dla koordynatora w ramach umowy zlecenie następuje po przedłożeniu w danym miesiącu karty ewidencji czasu pracy koordynatora wraz z aktualnym wykazem rodzin będących pod jego opieką.

Zespół kontrolujący ustalił, że zatrudnieni koordynatorzy posiadają wykształcenie zgodne z obowiązującymi przepisami, zawartymi w art.78 ustawy. Akta osobowe zawierały stosowne oświadczenia w zakresie wymogów art. 78 ust.1 pkt 2, 3 i 4. Zakres obowiązków został wskazany w umowie zawartej pomiędzy PCPR, a osobą zatrudnioną na stanowisku koordynatora. Ponadto ustalono, że koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej spełniają warunki określone w art.79 ust.3 i 4 ustawy.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą, podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z rodziną lub dziećmi poprzez samokształcenie oraz biorąc udział w szkoleniach.

Analiza dokumentacji prowadzonej przez koordynatora potwierdza realizację zadań wynikających z art. 77 ust.1, ust.1a i ust. 2.

Ponadto ustalono, że koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej realizują zapisy zawarte w art. 77 ust. 3 pkt 2 w zakresie współpracy z rodzinami zastępczymi oraz asystentami rodzin lub w przypadku ich nie przydzielenia z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Pozostałe zadania koordynatora zawarte w art.77 ust.3 pkt 1-7 realizowane są zgodnie z ustawą.

Analiza dokumentacji prowadzonej przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wykazała, że jest ona prowadzona w sposób bardzo dokładny i wnikliwy. Ustalono, że każda zaistniała w rodzinie sytuacja dokumentowana jest notatką służbową sporządzaną przez koordynatora, natomiast sytuacje trudne lub budzące niepokój rozwiązywane są niezwłocznie. Wszystkie zaistniałe sytuacje są dokumentowane w sposób jasny i rzeczowy, a dokumenty wypełniane są bardzo szczegółowo ze szczególną dbałością o dobro każdego dziecka.

W każdym roku koordynator sporządza, zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny, sprawozdanie z efektów pracy za dany rok, które przedkłada organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej. Organizator pieczy dokonuje na podstawie sprawozdania oceny efektów pracy koordynatora.

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z obowiązującym zapisem art.77 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny stwierdzono, że koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej mieli pod opieką nie więcej niż 15 rodzin zastępczych. Przy czym 2 koordynatorów miało dodatkowo pod opieką rodziny zastępcze w których przebywają wyłącznie osoby po ukończeniu 18 roku życia. W zaistniałej sytuacji każdy z nich sprawował opiekę nad 20 rodzinami.

Zespół kontrolujący przeprowadził rozmowę w tym zakresie z Organizatorem Pieczy, na skutek czego dyrektor placówki podjął decyzję o przyznaniu rodzin zastępczych w których przebywają wyłącznie osoby pełnoletnie pod opiekę pracownika, który wykonuje zadania koordynatora w imieniu organizatora pieczy.

Zgodnie z art.77 ust.1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w stosunku do rodzin zastępczych nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora wykonuje pracownik, wyznaczony przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku PCPR w Chełmnie zadania te wykonywane są przez pracownika zatrudnionego na stanowisku specjalisty pracy socjalnej ds. wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Po dokonanych

zmianach ww. pracownik sprawuje funkcję koordynatora dla 13 rodzin zastępczych, w których przebywają wyłącznie osoby pełnoletnie.

Zgodnie z zapisem art.77 ust.4 ustawy, który stanowi, że koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka stwierdzono, że sytuacja po dokonanych zmianach nie wykazuje nieprawidłowości w tym zakresie.

XI. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

PCPR po otrzymaniu postanowienia sądu o utworzeniu rodziny zastępczej podejmowało działania mające na celu ich finansowe wsparcie. Zgodnie z art.80 ust.1 pkt 1, 2 ustawy o wspieraniu rodziny, Centrum udzielało rodzinom zastępczym świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka w wysokości 660 zł miesięcznie w rodzinie zastępczej spokrewnionej, a w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz rodzinnym domu dziecka 1000 zł miesięcznie.

Ponadto na wniosek rodziny zastępczej, zgodnie z art. 88 ust. 1 ww. ustawy, PCPR przyznawało świadczenia i dodatki, o których mowa w art. 81 i 83 ustawy. Zgodnie z obowiązującymi od 1 kwietnia 2016 r. przepisami znowelizowanej ustawy o wspieraniu rodziny, wprowadzonymi ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, rodzinie zastępczej do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przyznano dodatek w wysokości 500 zł miesięcznie, zwany „dodatkiem wychowawczym”.

PCPR w Chełmnie wypłaciło w 2016 r. dodatek wychowawczy 63 rodzinom dla 88 dzieci na łączną kwotę 312.797,33 zł.

W 2015 r. na terenie powiatu chełmińskiego funkcjonowały 73 rodziny zastępcze, w których przebywało 98 dzieci (51 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 61 dzieci, 19 rodzin zastępczych niezawodowych dla 22 dzieci oraz 3 rodziny zawodowe dla 15 dzieci). Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej dla tych rodzin wraz z jednorazowym świadczeniem pieniężnym na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, dofinansowaniem do wypoczynku poza miejscem zamieszkania, pokryciem wydatków na zdarzenie losowe oraz dodatkiem na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego w 2015 r. wyniosła 927.399 zł.

Z wyżej wymienionej pomocy finansowano pobyt 22 wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów na łączną kwotę 197.208,34 zł. Na utrzymanie 20 wychowanków pochodzących z innych powiatów, powiat chełmiński otrzymał zwrot w wysokości 319.592,64 zł. W 2015 r. na pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla 22 wychowanków wydatkowano kwotę 99.242,29 zł. Pomoc pieniężną na usamodzielnienie otrzymało 2 wychowanków w kwocie 6.588,00 zł, natomiast z pomocy na zagospodarowanie w wysokości 7.000,00 zł skorzystały 4 osoby. Pomoc na utrzymanie lokalu mieszkalnego w 2015 r. otrzymały 3 rodziny zastępcze zawodowe w wysokości 23.726,42 zł oraz dodatkowo na przeprowadzenie niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego wsparcie finansowe uzyskała 1 rodzina zastępcza zawodowa, w której przebywało 4 dzieci, w kwocie 14.000 zł.

Do końca 2016 r. PCPR w Chełmnie udzieliło pomocy finansowej 77 rodzinom zastępczym, w których przebywało 109 dzieci (52 rodziny zastępcze spokrewnione dla 64 dzieci, 21 rodzin zastępczych niezawodowych dla 28 dzieci, 4 rodziny zawodowe dla 17 dzieci). Kwota wypłacona tym rodzinom wynosiła 975.633,11 zł. Ze wskazanej kwoty sfinansowano pobyt 16 wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, w wysokości 194.396,79 zł. Natomiast zwrot za 21 wychowanków z innych powiatów wniósł 320.950,65 zł. Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w 2016 r. otrzymało 19 wychowanków w kwocie 67.729,44 zł, na usamodzielnienie dla 1 wychowanka w kwocie 2.120,00 zł oraz pomoc na utrzymanie lokalu mieszkalnego przyznano 3 zawodowym rodzinom zastępczym w wysokości 28.724,16 zł. Dodatkowo Centrum przyznało pomoc dla 1 rodziny zastępczej zawodowej na przeprowadzenie niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w wysokości 16.972,00 zł.

W 2015 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu przebywało 20 wychowanków i wychowanek z terenu innych powiatów, na które powiat otrzymał zwrot w wysokości 649.770,04 zł. W placówkach na terenie innych powiatów przebywało 22 wychowanków z powiatu chełmińskiego, na które wydatkowano kwotę 653.029,75 zł.

Według stanu na 31 grudnia 2016 r. w placówkach na terenie powiatu chełmińskiego przebywało 19 dzieci z innych powiatów (zwrot w kwocie 590.289,57 zł), na terenie innych powiatów przebywało 26 dzieci z terenu powiatu chełmińskiego, na które wydatkowano kwotę 987.555,69 zł.

XII. Wytaczanie powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych.

Zgodnie z art.38 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie nie został przydzielony asystent rodziny - po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych. Kierownik jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. Jak wynika z analizy dokumentacji, Dyrektor PCPR w Chełmnie, podejmuje działania w tym zakresie. W 2015 r. skierowano 26 pozwów o alimenty dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej pochodzących z powiatu chełmińskiego, z czego 19 zasądzone alimenty, 3 powództwa oddalono i 4 sprawy były w toku i rozpatrzone zostały roku następnym. Centrum w 2016r. skierowało 12 pozwów o ustalenie alimentów, z czego zasądzone 6, kolejne 3 powództwa zostały oddalone i kolejne 3 sprawy są w toku. Dyrektor PCPR w Chełmnie dochodzi także świadczeń alimentacyjnych u dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2015 roku skierowano do sądu 22 pozwy o alimenty, z czego zasądzone 18, natomiast 4 powództwa zostały oddalone. W 2016 r. Centrum skierowało 28 pozwów o alimenty, z czego zasądzone 12, 1 powództwo oddalono i 15 spraw jest aktualnie w toku.

XIII. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych, o których mowa w art.180 pkt 14 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W okresie poddanym kontroli PCPR w Chełmnie sporządzało z zachowaniem wymaganego terminu, sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres:

- od 01 stycznia do 30 czerwca 2015 roku - przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 29 lipca 2015 r.,
- od 01 lipca 2015 roku do 31 grudnia 2015 r. - przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 27 stycznia 2016 r.,
- od 01 stycznia do 30 czerwca 2016 roku - przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 29 lipca 2016 r.

XIV. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o których mowa w art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W kontrolowanym okresie 2015 i 2016 r. Starosta Chełmiński zgłaszał informacje do Biura Informacji Gospodarczej o powstaniu zaległości z tytułu nieuiszczenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Informacje przekazywane były na podstawie umowy o współpracy PCPR w Chełmnie z Krajowym Rejestrem Długów Biurem Informacji Gospodarczej S.A zawartej w dniu 02.07.2013 r., aneksowanej w dniu 06.10.2014 r. oraz 09.10.2015 r.

XV. Sprawowanie kontroli

Zarząd Powiatu Chełmińskiego, na podstawie art.38b ustawy o wspieraniu rodziny sprawuje kontrolę nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

W dniu 01.07.2015 r. Zarząd Powiatu Chełmińskiego upoważnił Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie – do sprawowania kontroli w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w powiecie chełmińskim oraz w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie powiatu chełmińskiego.

Analiza zapisów art. 38b ust.1 i 2 ustawy wskazuje, na brak podstaw prawnych do wydania przez Zarząd Powiatu upoważnienia dla Dyrektora PCPR, do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, w zakresie wynikającym z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

Nie jest również możliwe oddelegowanie do sprawowania kontroli w tym zakresie innego pracownika PCPR, albowiem osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy kontrolowanych jednostek. Dyrektor organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, jak również placówki opiekuńczo-wychowawczej nie może być osobą upoważnioną do przeprowadzania wskazanej kontroli.

XVI. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187 ust.1 ustawy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało rządowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015”. Dotacja dla powiatu wyniosła 32.500,00 zł. i pozwoliła przy współudziale środków własnych na zatrudnienie 3 koordynatorów. Sprawozdanie z wykorzystania dotacji zostało przekazane w terminie określonym umową - tj. w dniu 21 stycznia 2016 r.

W 2016 roku powiat korzystał również z dotacji w kwocie 12.654,00 zł., zgodnie z oświadczeniem „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”, czego skutkiem jest dofinansowanie wynagrodzenia dla 1 koordynatora.

XVII. Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy.

PCPR w okresie od stycznia 2015 roku do dnia kontroli nie finansowało pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust.3 ustawy tj. cudzoziemców mających miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

XVIII. Ponoszenie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 194 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny, PCPR ustala rodzicom biologicznym wysokość opat za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych, w formie decyzji administracyjnych, po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu.

Centrum wydając decyzje w przedmiotowej sprawie działało na podstawie art.193 ust.1 pkt 1 ustawy oraz upoważnienia Starosty Włocławskiego Nr 53/2014 z dnia 3 listopada 2014 r. Zgodnie z art. 194 ust. 2 ustawy, Rada Powiatu Chełmińskiego określiła w drodze Uchwały Nr X/85/2012 z dnia 23 lutego 2012 r. szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zmienionej Uchwałą Rady Powiatu Chełmińskiego nr V/47/2015 z dnia 24 czerwca 2015 r.

Zgodnie z art. 193 ust.1 pkt 2 za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Za ponoszenie opłaty rodzice odpowiadają solidarnie. Badana dokumentacja wskazuje na właściwą realizację zadania w zakresie ustalania opłaty, o której mowa w art. 95 ust. 1 ustawy.

XIX. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym oraz finansowanie pomocy.

PCPR w Chełmnie przyznawało pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze, określoną w art. 140 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na podstawie powyższych ustaleń, skontrolowaną działalność oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Działając w oparciu o art.197d ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, wydano odpowiednie zalecenia pokontrolne.

Zespół kontrolny:

Oddział ds. Wpierania Rodziny
i Systemu Pieczy Zastępczej
Wydziału Polityki Społecznej

Zatwierdził:

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej